

KVALITETSDEKLARATION

Analys och statistik om befolkningens utbildning

Folkhögskoleuppföljning

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0549

Referenstid

Januari – april 2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Undersökningens syfte är att ta reda på hur studiesituationen är på folkhögskolans allmänna kurs, vilka generella färdigheter deltagarna uppnår och om folkhögskoleutbildning leder till vidare studier. Ett viktigt användarbehov är fördelningen av resultaten på deltagare med respektive utan funktionsnedsättning.

De senaste årtiondena har SCB tre gånger (2006, 1995 och 1985) genomfört en enkätundersökning riktad till deltagare som avslutat allmän kurs. SCB har sedan 2018 ansvar för officiell statistik om folkhögskolan och därmed ingår utbildningsformen också i systemet för uppföljning av inträdet på arbetsmarknaden och vidare studier efter utbildning.

Statistiken kommer bland annat att användas för att få information om folkhögskolans betydelse för deltagarna och samhället.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändare är främst Folkbildningsrådet, folkhögskolor och Utbildningsdepartementet. Andra användare är Universitetskanslersämbetet, Universitet- och högskolerådet, Myndigheten för yrkeshögskolan och regioner. Statistiken används för att få kunskap på området och kommer vara ett beslutsunderlag för att utveckla folkhögskolan.

1.2 Statistikens innehåll

Målstorheterna avser studiesituationen på folkhögskolan för deltagare på folkhögskolans allmänna kurs 2016/17 eller 2017/18.

Statistiken beskriver bland annat studiesituation och sysselsättning bland deltagare som studerat på folkhögskolan. Det ingår frågor om deras huvudsakliga sysselsättning under våren 2020 och även huvudsaklig sysselsättning under sexmånaders perioden innan deltagarnas folkhögskolestudier på allmän kurs.

1.2.1 Objekt och population

Statistikens intressepopulationen är personer som tidigare deltagit i allmän kurs på folkhögskolan.

Målpopulationen består av deltagare på folkhögskolans allmänna kurs som studerat minst två terminer under läsåret 2016/17 och/eller 2017/18 och lämnat allmän kurs. Deltagarna ska bo i landet under undersökningsperioden (våren 2020). Populationen delades upp på deltagare med respektive utan grundläggande behörighet till yrkeshögskolan eller högskolan.

Observationsobjekt är de deltagare som faktiskt rapporterats in till Folkhögskoleregistret och som är folkbokförda tidig vår 2020.

1.2.2 Variabler

Statistikens viktigaste målvariabler är:

Studiesituation på allmän kurs

Undersökningens personens egen bedömning av hur man upplevt studierna på folkhögskolans allmänna kurs.

Generella färdigheter som deltagarna fått

Undersökningens personens egen bedömning av vilka kunskaper folkhögskolans allmänna kurs har bidragit till.

Övergång till studier eller arbetsmarknad

Undersökningens personens huvudsakliga sysselsättning efter allmän kurs.

Bedömning av förberedelse för högskolan

Undersökningens personens egen bedömning om Folkhögskolans allmänna kurs givit ökade möjligheter till att studera vidare.

Funktionsnedsättning

Om undersökningens personen har en funktionsnedsättning eller ej.

Observationsvariablerna utgörs av svaren på frågorna i frågeformuläret och anses stämma väl överens med mål- och intressevariabler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal (personer i populationen eller inom en viss redovisningsgrupp) och andel (personer med en viss egenskap i procent av populationen/den aktuella redovisningsgruppen). Statistiken redovisas med 95-procentiga konfidensintervall.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De statistiska målstorheterna skattas för olika redovisningsgrupper – delgrupper av populationen – med hjälp av indelningsvariabler. Dessa är:

Kön: Uppgiften om kön hämtas från *Registret över totalbefolkningen (RTB)*.

Ålder: Uppgiften om ålder hämtas från *Registret över totalbefolkningen (RTB)* och avser ålder 2020.

Svensk/utländsk bakgrund: Grupperingen görs utifrån uppgift om födelseland för deltagare och deras föräldrar. Uppgifterna hämtas från *Registret över totalbefolkningen (RTB)*.

Föräldrars utbildningsnivå. Uppgift om föräldrars utbildningsnivå hämtas från *Registret över befolkningens utbildning (Utbildningsregistret)*.

Utbildningsuppgifterna i registret avser våren 2019.

1.2.5 Referenstider

Insamlingen genomfördes under perioden januari – april 2020. I tabeller och diagram redovisas uppgifterna såsom avseende våren 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på

slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten.

Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser, då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts för detta uppdrag. Det är därför svårt att fullt ut bedöma kvaliteten i statistiken.

Resultaten från undersökningen redovisas med osäkerhetstal. Med hjälp av osäkerhetstalet kan ett konfidensintervall bildas, vilket är ett mått på det spann inom vilket det sanna värdet finns med 95 procents säkerhet.

Konfidensintervallet speglar dock endast den slumpmässiga osäkerheten, som i denna undersökning beror på att endast en delmängd av deltagarna svarat på undersökningen. Om systematiska fel föreligger finns det risk för att konfidensintervallets täckningsgrad är lägre än 95 procent.

Med tanke på att bortfallet är stort, framför allt bland ej behöriga, bör generella slutsatser som dras från undersökningen göras med viss försiktighet.

Nedan ges några kommentarer om varje osäkerhetskälla.

2.2 Osäkerhetskällor

Bortfall bedöms vara den största källan till osäkerhet för statistiken. Täckning, bearbetning och mätning bedöms påverka osäkerheten i mindre grad.

2.2.1 Urval

Undersökningarna genomfördes som totalundersökningar så någon urvalso säkerhet förekommer inte.

2.2.2 Ramtäckning

Folkhögskoleregistret användes för att ta fram den aktuella rampopulationen som omfattade 3 035 behöriga samt 6 068 ej behöriga personer.

Rampopulationen för undersökningen är personer som enligt Folkhögskoleregistret studerat på folkhögskolans allmänna kurs, som studerat minst två terminer under läsåret 2016/17 och/eller 2017/18 och lämnat allmän kurs. Rampopulationen avgränsades även till folkbokförda i Sverige våren 2020.

Under- och övertäckning innebär att ram- och målpopulation inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i målpopulationen saknas i ramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i målpopulationen ändå finns i ramen.

Under insamlingen upptäcktes att 4 personer utgjorde övertäckning på grund av att de avlidit eller flyttat utomlands. Storleken på den totala övertäckningen är okänd men bedöms vara liten. Storleken på undertäckningen, är svår att uppskatta men bedöms också vara liten.

2.2.3 Mätning

Undersökningen har genomförts som en post- och webbenkät. I enkäten finns både frågor med fasta och öppna svarsalternativ.

Det har inte gjorts några studier över eventuella mätfel, men enkäten har utformats och mättekniskt granskats med syftet att minimera risken för mätfel. Flera testintervjuer ingick i den mättekniska granskningen.

Storleken på mätfel, är svår att uppskatta men bedöms vara liten.

2.2.4 Bortfall

Bortfallsandelen i undersökningen var 60,5 procent för de behöriga och 75,1 procent för de ej behöriga. I avsikt att reducera eventuella bortfallsskevheter har vikter beräknats med hjälp av kalibrering. Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är dock svåra att mäta, någon studie i avseende att försöka uppskatta bortfallets effekter har inte gjorts.

Med tanke på det relativt stora bortfallet bör resultat från undersökningen tolkas med viss försiktighet. Detta gäller framför allt för ej behöriga. För ej behöriga har redovisningen från undersökningen därför begränsats och görs i huvudsak på väldigt grov nivå.

Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan, att lämpligt alternativ saknas eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Till partiellt bortfall räknas även dubbelmarkeringar och svar som inte kan tydas. Generellt sett är det partiella bortfallet mycket litet. Det är endast en fråga som sticker ut genom partiellt bortfall på mer än 5 procent ("Varför övervägde du att studera på Komvux istället?").

2.2.5 Bearbetning

Registrering av data sker genom att inkomna enkäter läses in maskinellt (skanning). Skanningprogrammet kontrollerar så att valida värden registreras vid skanningen. De värden som faller ut som fel i dessa kontrolleras rättas upp manuellt med stöd av skanningprogrammet, s.k. verifiering.

Eftersom de flesta variabler i undersökningen är kategoriska med slutna svarsalternativ bör inte skanningen ge upphov till några stora fel vid registrering av data. Givetvis uppstår dock fel, därför görs granskning av skannade data.

Efter verifieringen görs ytterligare kontroller av registrerade data. Logiska kontroller görs så att svar på olika frågor inte är orimliga i förhållande till varandra. I de fall där endast ett svarsalternativ är tillåtet kontrolleras så att inte dubbelmarkeringar finns. Rättning av dubbelmarkeringar för kategoriska variabler sker efter en viss prioritetsordning. I vissa fall sker rättningen utifrån svaren på andra frågor i enkäten. Eftersom antalet upprättningar i denna undersökning har varit litet bedöms effekterna på de slutliga skattningarna som relativt små.

Partiellt bortfall (saknade värden) redovisas oftast i en egen kategori när statistiken publiceras. Ingen imputering av saknade värden görs.

Punktskattningar och konfidensintervall har beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, ETOS. Skattningarna har förts över till Excel där ytterligare bearbetningar har gjorts för att skapa de diagram som publicerats i temarapporten, samt de tabeller som publicerats separat.

I några fall i rapporten redovisas resultat baserade på den skattade skillnaden mellan två grupper. Samtliga är fall där skillnaden till 95 procent är statistiskt säkerställd (95 procents konfidensgrad).

Det är svårt att bedöma effekten av de fel som kan ha uppstått vid bearbetningen. Ingen studie har gjorts för att försöka bedöma storleken på denna felkälla.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

De som ingår i undersökningen följs upp tidig vår 2020 och resultaten presenteras i juli samma år.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs och publiceras ungefär vart tionde år.

3.3 Punktlighet

Statistiken följer publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i temarapporten Uppföljning av allmän kurs på folkhögskolan. Resultaten redovisas också i färdiga tabeller på SCB:s webbplats. Alla resultat redovisas på www.scb.se/UF0549. Viktiga resultat redovisas i en statistiknyhet.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För att tillgodose behovet av att kunna följa upp deltagarna lagras primärdata vid SCB. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter särskild prövning få tillgång till avidentifierade mikrodata.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i form av text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistikens framställning (StaF)*. Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0549.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten med de tre tidigare undersökningarna (1985, 1995 och 2006) är tyvärr inte möjlig på grund av andra populationsavgränsningar. Vid 2006 års undersökning gjordes en liknande avgränsning, dvs. att deltagare skulle ha läst minst två terminer på gymnasial nivå, men inga registervariabler fanns då om deltagaren uppnått grundläggande behörighet till vidare studier. Detta var istället en enkätfråga, men resultaten redovisas inte uppdelat på grupperna deltagare med respektive utan behörighet. En sådan uppdelning är dock en förutsättning för meningsfulla jämförelser.

Från och med höstterminen 2018 så samlar SCB in uppgifter från de olika folkhögskolorna om deltagarna har någon typ av funktionsnedsättning. En fråga om funktionsnedsättning fanns även med i 2020-års enkät. Andelen som svarat att de har någon funktionsnedsättning stämmer väl överens med registeruppgift.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I den publicerade statistiken ingår ett flertal olika redovisningsgrupper och jämförelser kan göras mellan dessa, bl.a. mellan kvinnor och män samt deltagare med svensk respektive utländsk bakgrund.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Registerbaserad statistik om övergång från allmän kurs till eftergymnasiala studier

Som ett komplement till enkätuppgifterna finns registerbaserad statistik om övergången från allmän kurs till eftergymnasiala studier. I den statistiken ingår samtliga som uppnått behörighet till vidare studier läsåren 2013/14, 2015/16 och 2017/18. Vid sammanvändningen av statistiken bör följande beaktas:

- Skillnader i population
I enkätundersökningen ingick deltagare från två läsår, detta för att få tillräcklig volym i undersökningen. De skulle också läst minst två terminer för att kunna uttala sig om allmän kurs. Populationen till registerstudien redovisas per läsår och samtliga ingår som fått grundläggande behörighet, oavsett hur länge de läst på allmän kurs.
- Tidsperiod
I den registerbaserade statistiken studeras det vilka som läser vidare på högskola inom ett, tre och fem år efter att de fick sin behörighet från folkhögskolan. I enkätundersökningen frågas efter högskolestudier efter allmän kurs, vilket innebär ett tidsspann på 1,5-2,5 år eftersom enkäten skickades ut under januari 2020. De senaste uppgifterna ifrån

registerstudien är från läsåret 2018/19 vilket innebär att de som registrerat sig till läsåret 2019/20 inte finns med i registerstatistiken.

- Flera utbildningsformer
I registerstatistiken inkluderas alla eftergymnasiala utbildningsformer (högskolan, yrkehögskolan, konst- och kulturutbildningar och vissas andra utbildningar, särskild kurs på folkhögskola oavsett nivå). I enkätundersökningen ligger fokus på studier på högskolan.

Jämförelser med andra utbildningsformer

Vid en jämförelse med andra utbildningsformer, t.ex. komvux, måste flera aspekter beaktas:

- Mer avancerade studier behövs för att bedöma vilken effekt allmän kurs har på deltagarnas studie- och arbetsmarknadssituation. Deltagarsammansättningen skiljer sig mellan t.ex. komvux och folkhögskolan vilket bör beaktas vid en eventuell jämförelse och vid bedömning av effekter.
- Deltagare på komvux följs upp utifrån uppnådda komvuxpoäng, inte utifrån att de erhållit grundläggande behörighet till vidare studier.
- Deltagare på komvux följs upp av Skolverket med registerbaserad statistik om etablering på arbetsmarknaden. Detta mått skiljer sig från den enkätbaserade statistiken om folkhögskolan.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i numerisk överensstämmelse då inga avrundningar görs.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

Registret för *Folkhögskoleuppföljning* är ett personregister och enligt personuppgiftslagen ska registerutdrag lämnas på begäran.

C Bevarande och gallring

Personuppgifter bevaras i 15 år efter publicering.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen är inte berörd av någon EU-reglering och ingen internationell rapportering sker.

F Historik

SCB har tre gånger tidigare genomfört folkhögskoleuppföljningar (1985, 1995 och 2006). Den första undersökningen om Folkhögskoleuppföljning genomfördes 1985. Nästa undersökning genomfördes 1995 och då bland deltagare i folkhögskolans avgångsklasser läsåret 1993/94 och Folkhögskoleuppföljningen 2006 var en urvalsundersökning bland deltagare som avslutade kurser i folkhögskolan läsåret 2002/03.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Paula Kossack
E-post	Paula.Kossack@scb.se
Telefon	010-479 60 05